

Skaidrojums valsts budžeta finanšu uzskaites bilancei

Vispārīgie principi

Valsts budžeta finanšu bilance (turpmāk - finanšu bilance) ir pārskats par Valsts kases valsts budžeta finanšu darbību, kas parāda valsts finanšu aktīvus un saistības, to pārmaiņas pārskata periodā, kā arī valsts budžeta finanšu darbības rezultātu.

Vispārīgie principi un uzskaites un novērtēšanas principi aprakstīti valsts konsolidētās grāmatvedības bilances skaidrojumā.

Paskaidrojumi bilances posteņiem

Valsts budžeta finanšu bilances paskaidrojuma pielikumos informācija uzrādīta latos.

Aktīvs

Ilgtermiņa debitori un ilgtermiņa aizdevumi (skat. FB.1.pielikumu)

FB.1.pielikums					
Rādītāji	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+,-) (1-2)	Procentuālās izmaiņas (3/2*100)
A	B	1	2	3	4
Ilgtermiņa debitori	FB.1.1	254 914	369 914	-115 000	-31,09
Pārņemtie ilgtermiņa aizdevumi		254 914	369 914	-115 000	-31,09
t.sk. pamatsummas		299 184	414 184	-115 000	-27,77
uzkrājumi nedrošiem parādiem		-44 270	-44 270	0	0,00
Ilgtermiņa aizdevumi	FB.1.2	561 236 481	633 748 873	-72 512 392	-11,44
t.sk. pamatsummas		571 222 555	649 090 601	-77 868 046	-12,00
uzkrājumi nedrošiem parādiem		-9 986 074	-15 341 728	5 355 654	-34,91
Ilgtermiņa aizdevumi valsts un pašvaldību budžetiem latos	FB.1.2.1	347 698 145	289 201 594	58 496 551	20,23
t.sk. pamatsummas		348 540 795	294 053 441	54 487 354	18,53
uzkrājumi nedrošiem parādiem		-842 650	-4 851 847	4 009 197	-82,63
Ilgtermiņa aizdevumi kapitālsabiedrībām ārvalstu valūtā	FB.1.2.2	58 801 448	61 516 854	-2 715 406	-4,41
t.sk. pamatsummas		59 391 847	62 209 939	-2 818 092	-4,53
uzkrājumi nedrošiem parādiem		-590 399	-693 085	102 686	-14,82
Ilgtermiņa aizdevumi kapitālsabiedrībām un privātpersonām latos	FB.1.2.3	84 351 596	181 402 793	-97 051 197	-53,50
t.sk. pamatsummas		92 904 621	189 851 436	-96 946 815	-51,06
uzkrājumi nedrošiem parādiem		-8 553 025	-8 448 643	-104 382	1,24
Ilgtermiņa aizdevumi valsts un pašvaldību budžetiem ārvalstu valūtā	FB.1.2.4	70 385 292	101 627 632	-31 242 340	-30,74
t.sk. pamatsummas		70 385 292	102 975 785	-32 590 493	-31,65
uzkrājumi nedrošiem parādiem		0	-1 348 153	1 348 153	-100,00

Ilgtermiņa debitori (skat. FB.1.pielikumu)

FB.1.1 2012.gada 31.decembra finanšu bilancē ietvertās informācijas salīdzināšanai bilances postenī "Ilgtermiņa debitori" uzrādīti valsts budžeta pārņemtie AS "Latvijas Gāze" debitori, kā arī citi pārņemtie ilgtermiņa aizdevumi 2012.gada 31.decembrī Ls 254 914 vērtībā. 2012.gadā ilgtermiņa debitoru vērtība ir samazinājusies par Ls 115 000. Izmaiņas veido saņemtās pārņemto ilgtermiņa aizdevumu atmaksas Ls 115 000vērtībā.

Ilgtermiņa aizdevumi (skat. FB.1.pielikumu)

FB.1.2 2012.gada 31.decembrī valsts ilgtermiņa aizdevumi uzrādīti Ls 561 236 481 vērtībā. 2012.gadā ilgtermiņa aizdevumu vērtība samazinājusies par Ls 72 512 392 salīdzinājumā ar 2011.gada 31.decembri. Izmaiņas veido:

FB.1.2.1 ilgtermiņa aizdevumu valsts un pašvaldību budžetiem nacionālajā valūtā apjoma palielinājums Ls 58 496 551 vērtībā. Šīs izmaiņas veido izsniegtie aizdevumi Ls 118 565 896 vērtībā, saņemtās aizdevumu atmaksas Ls 70 367 675 vērtībā, palielinājums aizdevumu darījumu pārfinansēšanas no *euro* uz latiem rezultātā Ls 15 628 934 vērtībā, ilgtermiņa aizdevumu īstermiņa daļas palielinājums Ls 4 483 768 vērtībā un aizdevumiem izveidoto uzkrājumu samazinājums Ls 4 009 197 vērtībā, kā arī 2012.gadā veikta aizdevumu norakstīšana saskaņā ar likumu „Par valsts budžetu 2012.gadam” Ls 4 851 847 vērtībā un veiktajām reinvestīcijām Ls 4 186 vērtībā;

FB.1.2.2 ilgtermiņa aizdevumu kapitālsabiedrībām ārvalstu valūtā apjoma samazinājums Ls 2 715 406 vērtībā. Šīs izmaiņas galvenokārt veido aizdevumu atmaksas Ls 2 186 583 vērtībā, uzkrājumu samazinājums Ls 102 686 vērtībā, kā arī ilgtermiņa aizdevumu īstermiņa daļas palielinājums Ls 569 440 vērtībā un iegrāmatotās valūtas kursu svārstības;

FB.1.2.3 ilgtermiņa aizdevumu kapitālsabiedrībām un privātpersonām nacionālajā valūtā apjoma samazinājums Ls 97 051 197 vērtībā. Šīs izmaiņas veido aizdevumu atmaksas Ls 117 896 641 vērtībā (t.sk. saņemtās aizdevuma atmaksas no Finanšu un kapitāla tirgus komisijas Ls 115 855 000 vērtībā), aizdevumiem izveidoto uzkrājumu palielinājums Ls 104 382 vērtībā, izsniegtie aizdevumi Ls 8 013 803 vērtībā, kā arī ilgtermiņa aizdevumu reklasificētās īstermiņa daļas samazinājums Ls 12 936 023 vērtībā;

FB.1.2.4 ilgtermiņa aizdevumu valsts un pašvaldību budžetiem ārvalstu valūtā apjoma samazinājums Ls 31 242 340 vērtībā. Šīs izmaiņas galvenokārt veido saņemtās aizdevumu atmaksas Ls 18 938 207 vērtībā, samazinājums aizdevumu darījumu pārfinansēšanas no *euro* uz latiem rezultātā Ls 15 628 934 vērtībā, izsniegtie aizdevumi Ls 2 438 584 vērtībā, ilgtermiņa aizdevumu reklasificētās īstermiņa daļas samazinājums Ls 961 557 vērtībā, aizdevumiem izveidoto uzkrājumu samazinājums Ls 1 348 153 vērtībā un iegrāmatotās valūtas kursu svārstības, kā arī 2012.gadā veikta aizdevumu norakstīšana saskaņā ar likumu „Par valsts budžetu 2012.gadam” Ls 1 348 153 vērtībā un veiktajās reinvestīcijās Ls 52 797 vērtībā.

Ilgtermiņa noguldījumi un pārējie ilgtermiņa ieguldījumi (skat. FB.3. pielikumu)

FB.3.pielikums

Rādītāji	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+,-) (1-2)	Procentuālās izmaiņas (3/2*100)
A	B	1	2	3	4
Ilgtermiņa noguldījumi valsts atbalsta ietvaros, t.sk. subordinētajā kapitālā	FB.3.1	14 758 884	21 758 884	-7 000 000	-32,17
t.sk. pamatsumma		21 084 120	31 084 120	-10 000 000	-32,17
uzkrājumi noguldījumu vērtības samazinājumam		-6 325 236	-9 325 236	3 000 000	-32,17
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi vērtspapīros	FB.3.2	99 834 340	223 906 301	-124 071 961	-55,41
Iekšzemes finanšu institūcijās		99 834 340	223 906 301	-124 071 961	-55,41
t.sk. pamatsumma		315 320 450	349 320 701	-34 000 251	-9,73
uzkrājumi vērtspapīru vērtības samazinājumam		-215 486 110	-125 414 400	-90 071 710	71,82

FB.3.1 2012.gada 31.decembrī izvietoti ilgtermiņa noguldījumi valsts atbalsta ietvaros, t.sk. subordinētajā kapitālā Ls 14 758 884 vērtībā, ko veido ilgtermiņa noguldījumi *euro* VAS “Latvijas Hipotēku un zemes banka” Ls 21 084 120 vērtībā, kam kopumā izveidoti uzkrājumi aktīvu vērtības samazinājumam Ls 6 325 236 vērtībā.

Salīdzinājumā ar 2011.gada 31.decembri ilgtermiņa noguldījumi valsts atbalsta ietvaros, t.sk. subordinētajā kapitālā, samazinājušies par Ls 7 000 000. 2011.gada 31.decembrī izvietoti ilgtermiņa noguldījumi valsts atbalsta ietvaros, t.sk. subordinētajā kapitālā, Ls 21 758 884 vērtībā:

- VAS “Latvijas Hipotēku un zemes banka” ilgtermiņa noguldījumi *EUR* – Ls 21 084 120 vērtībā;
- VAS “Latvijas Hipotēku un zemes banka” ilgtermiņa noguldījumi *latos* – Ls 10 000 000 vērtībā,

Šiem ilgtermiņa noguldījumiem kopumā izveidoti uzkrājumi aktīvu vērtības samazinājumam Ls (9 325 236) vērtībā. Ilgtermiņa noguldījumi *latos* VAS “Latvijas Hipotēku un zemes banka” un tiem izveidotie uzkrājumi 2012.gadā pārklasificēti kā īstermiņa noguldījumi valsts atbalsta ietvaros un uzrādīti FB.4.pielikumā.

FB.3.2 2012.gada 31.decembrī uzskaitīti ilgtermiņa finanšu ieguldījumi vērtspapīros Ls 99 834 340 vērtībā, ko veido ilgtermiņa finanšu ieguldījumi vērtspapīros AS „Reverta” Ls 315 320 450 vērtībā, kam izveidoti uzkrājumi aktīvu vērtības samazinājumam Ls 215 486 110 vērtībā.

Salīdzinājumā ar 2011.gada 31.decembri ilgtermiņa finanšu ieguldījumi vērtspapīros samazinājušies par Ls 124 071 961, galvenokārt uzkrājumu palielināšanas rezultātā Ls 90 071 710 vērtībā, kas izveidoti pārvērtējot ieguldījumu AS „Reverta” vērtspapīros atmaksas iespējamību. 2011.gada 31.decembrī uzskaitīti ilgtermiņa finanšu ieguldījumi vērtspapīros Ls 223 906 301 vērtībā, ko veido ilgtermiņa finanšu ieguldījumi vērtspapīros AS „Reverta” Ls 349 320 701 vērtībā, kam izveidoti uzkrājumi aktīvu vērtības samazinājumam Ls (125 414 400) vērtībā.

Debitori, īstermiņa aizdevumi, ilgtermiņa debitoru un ilgtermiņa aizdevumu īstermiņa daļa (skat. FB.2.pielikumu)

FB.2.pielikumu

Rādītāji	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+,-) (1-2)	Procentuālās izmaiņas (3/2*100)
A	B	1	2	3	4
Debitori	FB.2.1	2 325 003	41 571 662	-39 246 659	-94,41
Pārņemtie īstermiņa aizdevumi	FB.2.1.1	85 000	85 000	0	0,00
t.sk. pamatsummas		4 714 209	7 120 054	-2 405 845	-33,79
uzkrājumi nedrošiem parādiem		-4 629 209	-7 035 054	2 405 845	-34,20
Prasības par ārvalstu finanšu palīdzības un ES politiku instrumentu līdzekļiem	FB.2.1.2	0	39 267 940	-39 267 940	-100,00
Pārējie debitori	FB.2.1.3	2 240 003	2 218 722	21 281	0,96
t.sk. pamatsummas		2 240 003	2 218 722	21 281	0,96
Īstermiņa aizdevumi	FB.2.2	49 954 700	61 491 374	-11 536 674	-18,76
t.sk. pamatsummas		92 912 495	86 803 953	6 108 542	7,04
prasības par procentu, saistību, komisijas u.c. maksājumiem		994 688	852 646	142 042	16,66
uzkrājumi nedrošiem parādiem		-43 952 483	-26 165 225	-17 787 258	67,98
Īstermiņa aizdevumi valsts un pašvaldību budžetiem <i>latos</i>	FB.2.2.1	31 271 891	27 925 453	3 346 438	11,98

Rādītāji	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+,-) (1-2)	Procentuālās izmaiņas (3/2*100)
A	B	1	2	3	4
t.sk. pamatsummas		31 549 891	27 925 453	3 624 438	12,98
uzkrājumi nedrošiem parādiem		-278 000	0	-278 000	-100,00
Īstermiņa aizdevumi kapitālsabiedrībām ārvalstu valūtā	FB.2.2.2	2 716 575	2 156 839	559 736	25,95
t.sk. pamatsummas		31 366 586	21 585 344	9 781 242	45,31
uzkrājumi nedrošiem parādiem		-28 650 011	-19 428 505	-9 221 506	47,46
Īstermiņa aizdevumi kapitālsabiedrībām un privātpersonām latos	FB.2.2.3	7 028 304	21 509 595	-14 481 291	-67,32
t.sk. pamatsummas		21 058 088	27 393 669	-6 335 581	-23,13
prasības par procentu, saistību, komisijas u.c. maksājumiem		994 688	852 646	142 042	16,66
uzkrājumi nedrošiem parādiem		-15 024 472	-6 736 720	-8 287 752	123,02
Īstermiņa aizdevumi valsts un pašvaldību budžetiem ārvalstu valūtā	FB.2.2.4	8 937 930	9 899 487	-961 557	-9,71
t.sk. pamatsummas		8 937 930	9 899 487	-961 557	-9,71

Īstermiņa debitori (skat. FB.2.pielikumu)

FB.2.1 2012.gada 31.decembrī debitoru sastāvā uzrādīta summa Ls 2 325 003 vērtībā. Salīdzinot ar 2011.gada 31.decembri īstermiņa debitoru summa samazinājusies par Ls 39 246 659. Izmaiņas 2012.gadā veido prasību par ārvalstu finanšu palīdzības un ES politiku instrumentu līdzekļiem samazinājums Ls 39 267 940 vērtībā un pārējo debitoru prasību palielinājums Ls 21 281 vērtībā.

Īstermiņa debitorus veido:

FB.2.1.1 pārņemtie īstermiņa aizdevumi, kuru sastāvā uzrādīti AS "Latvijas Gāze" pārņemtie debitori, kā arī AS "SEB banka" un AS "Latvijas Krājbanka" pārņemtie īstermiņa aizdevumi, un ilgtermiņa debitoru īstermiņa daļa 2012.gada 31.decembrī Ls 85 000 vērtībā. Pārņemto aizņēmumu pamatsumma un uzkrājumi nedrošiem parādiem ir samazinājušies par Ls 2 405 845, jo 2012.gadā saskaņā ar finanšu ministra rīkojumu veikta pārņemto īstermiņa aizdevumu norakstīšana. Pārņemtajiem īstermiņa aizdevumiem bija izveidoti uzkrājumi pilnā apmērā.

FB.2.1.2 2012.gada 31.decembrī prasības par ārvalstu finanšu palīdzības un ES politiku instrumentu līdzekļiem nav, jo 2012.gadā saņemti naudas līdzekļi par 2004.-2006.gada programmēšanas perioda Eiropas Reģionālas attīstības fondu Ls 18 250 414 vērtībā un par 2007.-2013.gada programmēšanas perioda Eiropas Reģionālas attīstības fondu Ls 21 017 526 vērtībā.

FB.2.1.3 Pārējie debitori (skat. FB.2.1.3.pielikumu)

FB.2.1.3.pielikums

Rādītāji	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+,-) (1-2)	Procentuālās izmaiņas (3/2*100)
A	B	1	2	3	4
Pārējie debitori	FB.2.1.3.	2 240 003	2 218 722	21 281	0,96
Prasības pret Rīgas un Ventspils pašvaldībām par valsts budžetam paredzēto iedzīvotāju ienākuma nodokļa daļu		902 345	582 800	319 545	54,83

Rādītāji	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+,-) (1-2)	Procentuālās izmaiņas (3/2*100)
A	B	1	2	3	4
Prasības pret Rīgas un Ventspils pašvaldībām par iemaksām pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondā (par pārskata gada beigās pašvaldību iekasētā iedzīvotāju ienākuma nodokļa daļu, kas uz Valsts kasi pārskaitīta tikai nākamā gada sākumā)		782 927	663 481	119 446	18,00
Prasības par pamatbudžeta ieņēmumiem (kas nodokļu un nodevu administrējošajās iestādēs iekasēti pārskata gada beigās, bet pamatbudžeta ieņēmumu kontos Valsts kasē ieskaitīti nākamā gada sākumā)		527 150	172 001	355 149	206,48
Prasības pret valsts budžeta iestādēm	FB.2.1.3.1	27 581	800 440	-772 859	-96,55

FB.2.1.3.1 Prasībās pret valsts budžeta iestādēm 2012.gada 31.decembrī uzrādītas prasības pret Centrālo finanšu līgumu aģentūru par finansējuma saņēmējiem nepārskaitītiem Norvēģijas finanšu instrumenta līdzekļiem Ls 27 581 vērtībā, savukārt 2011.gada 31.decembrī prasības pret Patentu valdi Ls 800 400 vērtībā.

Īstermiņa aizdevumi (skat. FB.2.pielikumu)

FB.2.2 2012.gada 31.decembrī valsts īstermiņa aizdevumi uzrādīti Ls 49 954 700 vērtībā. 2012.gadā īstermiņa aizdevumu summa samazinājusies par Ls 11 536 674 salīdzinājumā ar 2011.gada 31.decembri. Izmaiņas veido:

FB.2.2.1 īstermiņa aizdevumu valsts un pašvaldību budžetiem nacionālajā valūtā apjoma palielinājums Ls 3 346 438 vērtībā. Šīs izmaiņas veido saņemtās aizdevumu atmaksas Ls 2 904 543 vērtībā, izsniegtie aizdevumi Ls 2 045 213 vērtībā, ilgtermiņa aizdevumu īstermiņa daļas palielinājums Ls 4 483 768 vērtībā un aizdevumiem izveidoto uzkrājumu palielinājums Ls 278 000 vērtībā;

FB.2.2.2 īstermiņa aizdevumu kapitālsabiedrībām ārvalstu valūtā apjoma palielinājums Ls 559 736 vērtībā. Šīs izmaiņas veido ilgtermiņa aizdevumu īstermiņa daļas palielinājums Ls 10 751 966 vērtībā, uzkrājumu palielinājums Ls 10 205 869 (neieskaitot valūtas kursu svārstības) vērtībā, izsniegtie aizdevumi Ls 160 703 vērtībā, saņemtās aizdevumu atmaksas Ls 147 064 vērtībā. 2012.gadā finanšu bilancē pēc salīdzināšanās ar debitoru atzīti aizdevumi SIA „Lata International” Ls 10 182 525 vērtībā un tiem izveidoti uzkrājumi pilnā apmērā;

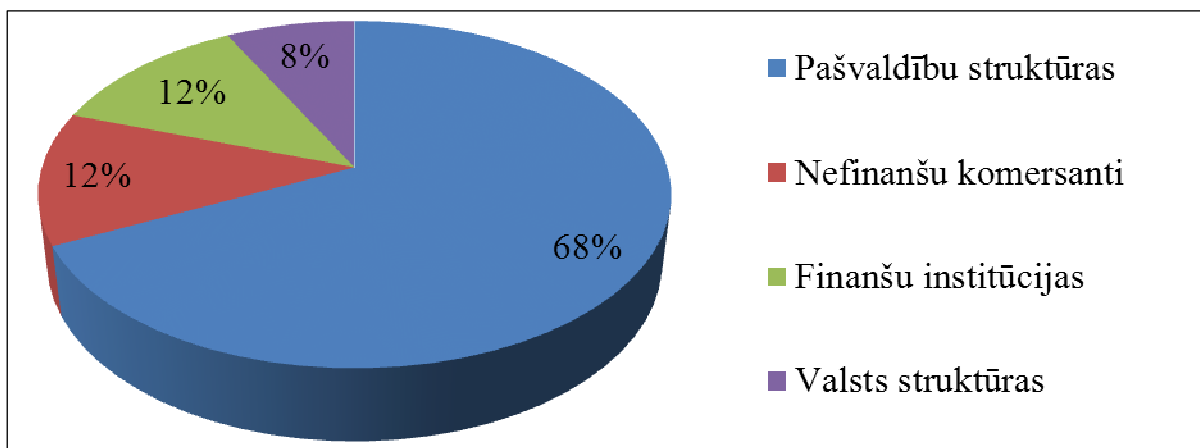
FB.2.2.3 īstermiņa aizdevumu kapitālsabiedrībām un privātpersonām nacionālajā valūtā apjoma samazinājums Ls 14 481 291 vērtībā. Šīs izmaiņas veido aizdevumu atmaksas Ls 10 908 484 vērtībā, izsniegtie aizdevumi Ls 17 508 926 vērtībā, izveidoto uzkrājumu palielinājums Ls 8 287 752 vērtībā, prasību par procentu un komisijas maksājumiem palielinājums Ls 142 042 vērtībā un ilgtermiņa aizdevumu īstermiņa daļas samazinājums Ls 12 936 023 vērtībā;

FB.2.2.4 īstermiņa aizdevumu valsts un pašvaldību budžetiem ārvalstu valūtā apjoma samazinājums Ls 961 557 vērtībā, ko veido ilgtermiņa aizdevumu īstermiņa daļas samazinājums.

Valsts aizdevumu portfelis un tā struktūra

Valsts aizdevumu struktūra analizēta atbilstoši finanšu ministra rīkojumam par aizdevumiem un aizdevumu atmaksām.

Kopējais valsts aizdevumu atlikums uz 31.12.2012. ir 669,1 milj. latu. Visus izsniegtos aizdevumus un to atlikumus valsts aizdevumu portfeļa ietvaros var strukturēt grupās pēc to saņēmējiem (skatīt 1.attēlu):

1.attēls. Valsts aizdevumu portfeļa struktūra pēc aizdevumu saņēmējiem 2012.gadā, %

1) valsts struktūras, t.sk.:	51,2 milj. latu
VAS „Privatizācijas aģentūra”	45,2 milj. latu
Augstskolas un zinātniskie institūti	3,0 milj. latu
2) pašvaldību struktūras, t.sk.:	454,0 milj. latu
pašvaldības	453,4 milj. latu
3) nefinanšu komersanti, t.sk.:	82,9 milj. latu
AS „Air Baltic Corporation”	9,0 milj. latu
4) finanšu institūcijas, t.sk.:	81,0 milj. latu
Finanšu un kapitāla tirgus komisija	69,7 milj. latu
VAS „Hipotēku un zemes banka”	9,0 milj. latu
VAS „Lauku attīstības fonds”	1,8 milj. latu

Īstermiņa noguldījumi un ilgtermiņa noguldījumu īstermiņa daļa, pārējie īstermiņa ieguldījumi un pārējo ilgtermiņa noguldījumu īstermiņa daļa un naudas līdzekļi (skat. FB.4.pielikums)

FB.4.pielikums

Rādītāji	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+,-) (1-2)	Procentuālās izmaiņas (3/2*100)
A	B	1	2	3	4
Īstermiņa noguldījumi	FB.4.1	376 000 140	259 123 835	116 876 305	45,10
Iekšzemes finanšu institūcijās		376 000 140	259 123 835	116 876 305	45,10
Īstermiņa noguldījumi valsts atbalsta ietvaros, t.sk. subordinētajā kapitālā	FB.4.2	14 700 000	40 448 001	-25 748 001	-63,66
t.sk. pamatsumma		35 000 000	82 748 001	-47 748 001	-57,70
uzkrājumi noguldījumu vērtības samazinājumam		-20 300 000	-42 300 000	22 000 000	-52,01
Īstermiņa finanšu ieguldījumi vērtspapīros	FB.4.3	22 013 104	50 315 084	-28 301 980	-56,25
Iekšzemes finanšu institūcijās		22 013 104	50 315 084	-28 301 980	-56,25
t.sk. pamatsumma		69 526 994	78 500 684	-8 973 690	-11,43

Rādītāji	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+,-) (1-2)	Procentuālās izmaiņas (3/2*100)
A	B	1	2	3	4
uzkrājumi vērtspapīru vērtības samazinājumam		-47 513 890	-28 185 600	-19 328 290	68,58
Naudas līdzekļi	FB.4.4	763 164 795	478 988 171	284 176 624	59,33
Iekšzemes finanšu institūcijās		716 515 916	478 918 822	237 597 094	49,61
Ārvalstu finanšu institūcijās		46 648 879	69 349	46 579 530	67 166,84

Īstermiņa noguldījumi un pārējie īstermiņa ieguldījumi (skat. FB.4.pielikumu)

FB.4.1 2012.gada 31.decembrī iekšzemes finanšu institūcijās izvietoti īstermiņa noguldījumi Ls 376 000 140 vērtībā, ko veido:

- AS „Swedbank” noguldītie īstermiņa depozīti EUR – Ls 130 018 740 vērtībā;
- AS „Nordea Bank Finland Plc Latvijas filiāle” noguldītie īstermiņa depozīti EUR – Ls 119 476 680 vērtībā;
- AS „SEB banka” noguldītie īstermiņa depozīti EUR – Ls 77 308 440 vērtībā;
- AS „DNB banka” noguldītie īstermiņa depozīti EUR – Ls 31 626 180 vērtībā;
- AS „Unicredit Bank” noguldītie īstermiņa depozīti EUR – Ls 17 570 100 vērtībā.

Salīdzinājumā ar 2011.gada 31.decembri īstermiņa noguldījumu apjoms ir palielinājies par Ls 116 876 305. 2011.gada 31.decembrī iekšzemes finanšu institūcijās izvietoti īstermiņa noguldījumi Ls 259 123 835 vērtībā, ko veido Latvijas Bankā noguldītie īstermiņa depozīti EUR.

2012.gada 15.februārī AS “Citadele banka” pirms termiņa Finanšu ministrijai atmaksāja atlikušo noguldījumu EUR 46,6 miljonu vērtībā. AS “Citadele banka” ir atmaksājusi Finanšu ministrijai visu valsts termiņnoguldījumu.

FB.4.2 2012.gada 31.decembrī izvietoti īstermiņa noguldījumi valsts atbalsta ietvaros, t.sk. subordinētajā kapitālā, Ls 14 700 000 vērtībā, ko veido:

- VAS “Latvijas Hipotēku un zemes banka” īstermiņa noguldījumi latos – Ls 25 000 000 vērtībā;
- VAS “Latvijas Hipotēku un zemes banka” ilgtermiņa noguldījumu latos īstermiņa daļa – Ls 10 000 000 vērtībā,

kam kopumā izveidoti uzkrājumi aktīvu vērtības samazinājumam Ls (20 300 000) vērtībā.

Salīdzinājumā ar 2011.gada 31.decembri īstermiņa noguldījumi valsts atbalsta ietvaros, t.sk. subordinētajā kapitālā, samazinājušies par Ls 25 748 001. 2011.gada 31.decembrī īstermiņa noguldījumus valsts atbalsta ietvaros, t.sk. subordinētajā kapitālā, Ls 40 448 001 vērtībā veidoja:

- AS „Citadele banka” ilgtermiņa noguldījumu EUR īstermiņa daļa – Ls 32 748 001 vērtībā;
- VAS “Latvijas Hipotēku un zemes banka” īstermiņa noguldījums latos – Ls 50 000 000 vērtībā, kam izveidots uzkrājums aktīvu vērtības samazinājumam – Ls (42 300 000) vērtībā.

FB.4.3 2012.gada 31.decembrī uzskaitīti īstermiņa finanšu ieguldījumi vērtspapīros Ls 22 013 104 vērtībā, ko veido īstermiņa finanšu ieguldījumi vērtspapīros AS „Reverta” Ls 35 526 742 vērtībā un ilgtermiņa finanšu ieguldījumu vērtspapīros AS „Reverta” īstermiņa daļa Ls 34 000 252 vērtībā, kam kopumā izveidoti uzkrājumi aktīvu vērtības samazinājumam Ls (47 513 890) vērtībā.

Salīdzinājumā ar 2011.gada 31.decembri īstermiņa finanšu ieguldījumi vērtspapīros samazinājušies par Ls 28 301 980, galvenokārt uzkrājumu palielināšanas rezultātā Ls 19 328 290 vērtībā, kas izveidoti pārvērtējot ieguldījumu AS „Reverta” vērtspapīros

atmaksas iespējamību. 2011.gada 31.decembrī uzskaitīti īstermiņa finanšu ieguldījumi vērtspapīros Ls 50 315 084 vērtībā, ko veidoja īstermiņa finanšu ieguldījumi vērtspapīros AS „Reverta” Ls 78 500 684 vērtībā, kam izveidoti uzkrājumi aktīvu vērtības samazinājumam Ls (28 185 600) vērtībā.

Naudas līdzekļi (skat. FB.4.pielikumu)

FB.4.4 Naudas līdzekļu sastāvā ietverti Valsts kases kontu atlikumi Latvijas Bankā un kredītiestādēs 2012.gada 31.decembrī Ls 763 164 795 vērtībā, kas ir par Ls 284 176 624 vairāk salīdzinājumā ar 2011.gada 31.decembri. Naudas līdzekļu palielinājumu veido 2012.gadā emitētās ilgtermiņa obligācijas ASV dolāros Ls 1 208 750 000 vērtībā, kas daļēji izmantotas Starptautiskā Valūtas fonda aizdevuma pirmstermiņa atmaksai Ls 810 521 016 vērtībā.

Naudas līdzekļu atlikumos kredītiestādēs 2012.gada 31.decembrī Ls 48 806 453 vērtībā ietverti naudas līdzekļi iekšzemē Ls 2 157 574 vērtībā, kas ir par Ls 1 010 797 vairāk nekā 2011.gada 31.decembrī, kad naudas līdzekļi iekšzemē bija Ls 1 146 777 vērtībā, un naudas līdzekļi ārvalstīs Ls 46 648 879 vērtībā, kas ir par Ls 46 579 530 vairāk salīdzinājumā ar 2011.gada 31.decembri, kad naudas līdzekļi ārvalstīs bija Ls 69 349 vērtībā. Naudas līdzekļus ārvalstīs veido *euro* konta (*Target 2* starpbanku norēķinu sistēmas) atlikums Eiropas Centrālajā bankā, kas palielinājies, jo 2012.gada beigās kontā pieejamie naudas līdzekļi netika pārskaitīti uz kontu Latvijas Bankā.

Naudas līdzekļu atlikumi Latvijas Bankā 2012.gada 31.decembrī ir Ls 714 358 342 vērtībā, kas ir par Ls 236 586 297 vairāk salīdzinājumā ar 2011.gada 31.decembri, kad naudas līdzekļi atlikumi Latvijas Bankā bija Ls 477 772 045 vērtībā.

Uzkrātie ieņēmumi (skat. FB.5.pielikumu)

FB.5.pielikums

Rādītāji	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+,-) (1-2)	Procentuālās izmaiņas (3/2*100)
A	B	1	2	3	4
Uzkrātie ieņēmumi	FB.5.	10 388 740	7 098 119	3 290 621	46,36
Uzkrātie ieņēmumi no atvasinātajiem finanšu instrumentiem		679 328	10 704	668 624	6246,49
Uzkrātie procentu ieņēmumi par aizdevumiem		5 848 576	6 118 672	-270 096	-4,41
Uzkrātie procenti par depozītiem		185 044	24 991	160 053	640,44
Uzkrātie procenti par ieguldījumiem vērtspapīros		2 869 347	207 095	2 662 252	1285,52
Uzkrātie ieņēmumi no aizdevumu un galvojumu saistību (apkalpošanas) maksājumiem		608 087	542 599	65 488	12,07
Uzkrātie procentu ieņēmumi par kontu atlikumiem		153 623	147 322	6 301	4,28
Uzkrātie ieņēmumi par soda naudām		44 735	46 736	-2 001	-4,28

Pasīvs

Pašu kapitāls un budžeta gada izpildes rezultāts (skat. FB.6.pielikumu)

FB.6. Pašu kapitāls finanšu bilancē 2012.gada 31.decembrī uzrādīts Ls (4 742 787 307) vērtībā t.sk.:

- “Iepriekšējo budžeta gadu izpildes rezultāts” Ls (4 660 293 641) vērtībā;

- "Budžeta gada izpildes rezultāts" Ls (82 493 666) vērtībā.

Budžeta gada izpildes rezultāts ir skaidrots pārskatā par darbības finansiālajiem rezultātiem.

FB.6.pielikums

Rādītāji	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+,-) (1-2)	Procentuālās izmaiņas (3/2*100)
A	B	1	2	3	4
Pašu kapitāls	FB.6.	-4 742 787 307	-4 660 293 641	-82 493 666	1,77
Budžeta izpildes rezultāts		-4 742 787 307	-4 660 293 641	-82 493 666	1,77
Iepriekšējo gadu budžeta izpildes rezultāts		-4 660 293 641	-4 093 760 987	-566 532 654	13,84
Budžeta gada izpildes rezultāts		-82 493 666	-566 532 654	484 038 988	-85,44

Ilgtermiņa saistības (skat. FB.7.pielikumu un FB.8.pielikumu)

2012.gada 31.decembrī finanšu bilancē uzrādītas ilgtermiņa saistības Ls 5 206 653 094 vērtībā. 2012.gadā ilgtermiņa saistības palielinājušās par Ls 503 426 281 salīdzinājumā ar ilgtermiņa saistībām 2011.gada 31.decembrī Ls 4 703 226 813 vērtībā. Izmaiņas galvenokārt veido emitētās ilgtermiņa obligācijas ASV dolāros Ls 1 208 750 000 vērtībā, veiktā aizņēmuma atmaksa Starptautiskajam Valūtas fondam Ls 810 521 016 vērtībā, emitēto ilgtermiņa valsts vērtspapīru latos samazinājums Ls 60 688 441 vērtībā, ilgtermiņa noguldījumu samazinājums Ls 80 000 000 vērtībā un ilgtermiņa ārvalstu aizņēmumu īstermiņa daļas samazinājums Ls 241 004 343 vērtībā.

Ilgtermiņa aizņēmumi un emitēto obligāciju ilgtermiņa daļa (skat. FB.7.pielikumu)

FB.7.pielikums

Rādītāji	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+,-) (1-2)	Procentuālās izmaiņas (3/2*100)
A	B	1	2	3	4
Ilgtermiņa aizņēmumi	FB.7.1	2 784 215 938	3 316 321 394	-532 105 456	-16,05
No ārvalstu finanšu institūcijām	FB.7.1.1	2 803 651 645	3 400 030 751	-596 379 106	-17,54
Parāda portfeļa atvasināto finanšu instrumentu valūtas pārvērtēšana	FB.7.1.2	-19 435 707	-83 709 357	64 273 650	-76,78
Emitēto obligāciju un citu parāda vērtspapīru ilgtermiņa daļa	FB.7.2	2 400 859 574	1 280 773 256	1 120 086 318	87,45
Emitētie iekšējā parāda valsts vērtspapīri		391 148 467	451 836 908	-60 688 441	-13,43
Emitētie ilgtermiņa ārējā parāda valsts vērtspapīri		2 009 711 107	828 936 348	1 180 774 759	142,44

Ilgtermiņa aizņēmumi (skat. FB.7.pielikumu)

FB.7.1 2012.gada 31.decembrī ilgtermiņa aizņēmumi uzrādīti Ls 2 784 215 938 vērtībā, t.sk.:

FB.7.1.1 Ilgtermiņa aizņēmumu no ārvalstu finanšu institūcijām ilgtermiņa daļa Ls 2 803 651 645 vērtībā (USD 19 982 852; EUR 3 832 914 236; CHF 723 150; XDR 120 822 030). Ilgtermiņa aizņēmumu summas no ārvalstu finanšu institūcijām veido:

- Eiropas Komisijas aizdevums Ls 2 031 806 704 (EUR 2 891 000 484) vērtībā (ņemot vērā ilgtermiņa aizņēmumu uzkrātās saistības (diskontu) Ls 6 324 896 (EUR 8 999 516) vērtībā);

- Starptautiskā Valūtas fonda aizdevums Ls 98 832 421 (XDR 120 822 030) vērtībā. Šo summu veido Starptautiskā valūtas fonda piešķirtā kredītlīnija Ls 98 832 421 (XDR 120 822 030) vērtībā;
  - Pasaules Bankas aizdevumi Ls 284 705 650 (USD 3 316 748 un EUR 402 593 691) vērtībā;
  - Ziemeļu Investīciju bankas aizdevumi Ls 103 345 449 (USD 12 650 114 un EUR 137 489 597) vērtībā;
  - Eiropas Investīciju bankas aizdevumi Ls 271 966 076 (EUR 386 294 168 un CHF 819 570) vērtībā;
  - Eiropas Padomes attīstības bankas aizdevums Ls 23 496 552 (USD 5 254 966 un EUR 29 462 218) vērtībā;
  - Belfius (Dexia) bankas aizdevums Ls 2 160 572 (EUR 3 074 217) vērtībā;
  - Commodity Credit Corporation aizdevums Ls 2 061 801 (USD 3 882 865) vērtībā;
  - ilgtermiņa aizņēmumu īstermiņa daļas reklasificēšana uz īstermiņa aizņēmumiem Ls 14 723 580 (CHF 96 420, USD 5 121 841, EUR 17 000 139) vērtībā.
- Ilgtermiņa aizņēmumu no ārvalstu finanšu institūcijām ilgtermiņa daļas summu veido atlikumi šādās ārvalstu valūtās:

Valūta	31.12.2012		31.12.2011	
	Valūta	Latos	Valūta	Latos
EUR	3 832 914 236	2 693 787 457	3 847 051 818	2 703 723 405
USD	19 982 852	10 610 894	25 104 693	13 656 953
CHF	723 150	420 873	819 570	472 892
XDR	120 822 030	98 832 421	813 084 030	682 177 501
Kopā	x	2 803 651 645	x	3 400 030 751

Informācija par aizņēmumiem sadalījumā par iekšzemes vai ārvalstu institucionālajiem sektoriem uzrādīta saimnieciskā gada pārskata 9.pielikumā.

FB.7.1.2 Parāda portfeļa atvasināto finanšu instrumentu valūtas pārvērtēšana ir Ls (19 435 707) vērtībā. Salīdzinājumā ar 2011.gada 31.decembri parāda portfeļa atvasināto finanšu instrumentu valūtas darījumu vērtība samazinājusies par Ls 64 273 650. Saņemto aizņēmumu parāda valūtu atklātās pozīcijas samazināšanai Valsts kase izmanto valūtu nākotnes pirkšanas darījumus (*fx forward*) un valūtu un procentu likmju mijmaiņas darījumus (*CCIRS*). Šie darījumi ir piesaistīti tīrajam valūtu parādam un, valūtu kursu svārstību rezultātā, mainoties darījumu patiesai vērtībai, mainās valsts tīrais parāds pretējā virzienā. *CCIRS* darījumu tirgus vērtības izmaiņas no valūtu kursu svārstībām 2012.gada 31.decembrī ir Ls (18 333 320) vērtībā. Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu šo darījumu vērtība samazinājās, jo notika iepriekš noslēgto darījumu izbeigšana, kā arī 2012.gada 2.pusgadā pieauga *euro* vērtība pret ASV dolāru. *Fx forward* darījumu vērtības izmaiņas no valūtu kursu svārstībām 2012.gada 31.decembrī ir Ls (1 102 387) vērtībā arī saistībā ar *euro* vērtības pieaugumu.

Atvasināto finanšu instrumentu pielietošana valsts parāda portfeļa vadībā

2012.gadā tīrā valūtu parāda atklātās pozīcijas vadībai un kopējā parāda portfeļa fiksēto likmju īpatsvara un procentu likmju vidējā svērtā fiksētā perioda (turpmāk – *duration*) rādītāja palielināšanai ir izmantoti valūtas nākotnes pirkšanas darījumi (turpmāk – *FX FORWARD*) un valūtu un procentu likmju mijmaiņas darījumi.

Noslēgto procentu likmju mijmaiņas (turpmāk – *SWAP*) darījumu tirgus vērtība (patiesā vērtība) 2012.gada 31.decembrī ir negatīva (28,8 milj.) latu. Salīdzinot ar 2011.gada 31.decembri, procentu likmju mijmaiņas darījumu tagadnes vērtība samazinājusies par

23,4 milj. latu, kas galvenokārt saistīts ar procentu likmju samazināšanās tendenci, *euro* zonas perifērijas valstu parāda problēmu un šaubām par kopējās pasaules ekonomikas izaugsmi 2012.gada garumā, kā arī jauno SWAP darījumu noslēgšanu 2012.gada pirmajā pusē.

Ņemot vērā kopš 2011.gada 4.ceturkšņa finanšu tirgos novēroto procentu likmju samazināšanas tendenci, 2012.gada sākumā, pārskatot Latvijas valsts parāda vadības stratēģijas parametru aktualitāti, paplašināts valsts parāda portfeļa *duration* rādītāja pieļaujama intervāls, lai radītu iespēju atbilstoši tirgus situācijai fiksēt vēsturiski zemās procentu likmes, kas savukārt ļautu optimizēt parāda apkalpošanas izmaksas un risku nākotnē.

Parāda procentu likmju struktūras ietekmējošo atvasināto finanšu instrumentu darījumu slēgšanas pamatā ir Parāda vadības stratēģijā noteiktā *duration* rādītāja ievērošana, kurš savukārt tiek noteikts, izmantojot procentu likmju vēsturisko svārstību simulāciju modeļus un veicot finanšu tirgus analīzi. Tādējādi tiek prognozēts optimālais līdzsvars starp parāda vadības uzņemto risku un parāda procentu maksājumu apjomu ilgtermiņā.

2012.gadā iestājās beigu termiņš daļai no valūtu un procentu likmju mijmaiņas (turpmāk – CCIRS) darījumiem, kas tika noslēgti aizņēmumu no Starptautiskā Valūtas fonda valūtu riska vadībai. Savukārt, 2012.gada septembrī un decembrī, pirmstermiņā atmaksājot aizņēmumus no Starptautiskā Valūtas fonda, lai nepieļautu valūtu atklātas pozīcijas palielinājumu, pieņemts lēmums pirms termiņa pārtraukt minēto aizņēmumu valūtu riska vadībai noslēgtos un vēl spēkā esošos CCIRS darījumus, kā arī noslēgt pretējus darījumus esošajiem FX FORWARD darījumiem. Pirmstermiņā pārtraucot minētos CCIRS darījumus, Valsts kase no trīs darījumu partneriem ir saņēmusi darījumu tirgus vērtību 8,46 milj. *euro* apmērā, kā arī vienam darījumu partnerim pārskaitījusi ar to noslēgto darījumu tirgus vērtību 1,12 milj. *euro* vērtībā.

Lai neradītu valsts budžeta zaudējumus no valūtu kursu svārstībām, vienlaicīgi ar eiroobligāciju emisijām 1 000 milj. ASV dolāru vērtībā 2012.gada februārī un 1 250 milj. ASV dolāru vērtībā 2012.gada decembrī noslēgti CCIRS darījumi, kuri nodrošina valsts tīrā valūtu parāda valūtu riska ierobežošanu.

Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu CCIRS un FX FORWARD darījumu vērtība samazinājās, jo notika minētās izmaiņas noslēgto darījumu portfeli, kā arī 2012.gada 2.pusgadā, uzlabojoties finanšu tirgus dalībnieku *euro* zonas nākotnes vērtējumam, pieauga *euro* vērtība pret ASV dolāru. Noskaņojuma uzlabojumu galvenokārt veicināja Eiropas Savienības politiku un Eiropas Centrālās bankās amatpersonu pieņemtie lēmumi *euro* zonas perifērijas valstu parādu problēmu risināšanai. CCIRS darījumu tirgus vērtība 2012.gada 31.decembrī ir negatīva (29,9 milj. latu), t.sk. izmaiņas no valūtu kursu svārstībām ir (18,3 milj. latu) vērtībā. Arī FX FORWARD darījumu vērtība 2012.gada 31.decembrī ir negatīva (1,7 milj. latu), t.sk. izmaiņas no valūtu kursu svārstībām ir (1,1 milj. latu) vērtībā.

Emitēto obligāciju un citu parāda vērtspapīru ilgtermiņa daļa (skat. FB.7.pielikumu)

FB.7.2 2012.gada 31.decembrī emitēto obligāciju un citu vērtspapīru ilgtermiņa daļa ir Ls 2 400 859 574, t.sk. emitētie iekšējā parāda ilgtermiņa valsts vērtspapīri Ls 391 148 467 vērtībā un emitētie ārējā parāda ilgtermiņa vērtspapīri Ls 2 009 711 107 vērtībā.

Saņemtie ilgtermiņa noguldījumi un ilgtermiņa nākamo periodu ieņēmumi (skat. FB.8.pielikumu)

FB.8.pielikums					
Rādītāji	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+,-) (1-2)	Procentuālās izmaiņas (3/2*100)
A	B	1	2	3	4
Saņemtie ilgtermiņa noguldījumi	FB.8.1	0	80 000 000	-80 000 000	-100,00

Rādītāji	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+,-) (1-2)	Procentuālās izmaiņas (3/2*100)
A	B	1	2	3	4
Ilgtermiņa saistības par speciālā budžeta iestāžu noguldījumiem		0	80 000 000	-80 000 000	-100,00
Ilgtermiņa nākamo periodu ieņēmumi	FB.8.2	21 577 582	26 132 163	-4 554 581	-17,43

Ilgtermiņa noguldījumi (skat. FB.8.pielikumu):

FB.8.1 2012.gada 31.decembrī saņemto ilgtermiņa noguldījumu nav, jo Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras (turpmāk – VSAA) ilgtermiņa noguldījumi Ls 80 000 000 vērtībā ir pārklasificēti uz ilgtermiņa noguldījumu īstermiņa daļu.

Ilgtermiņa nākamo periodu ieņēmumi (skat. FB.8.pielikumu):

FB.8.2 Ilgtermiņa nākamo periodu ieņēmumos uzrādīti Klimata pārmaiņu finanšu instrumentu projektu ietvaros saņemtie, bet neizmantojie līdzekļi.

2012.gada 31.decembrī finanšu bilancē uzrādīti ilgtermiņa nākamo periodu ieņēmumi Ls 21 577 582 vērtībā, kas salīdzinājumā ar 2011.gada 31.decembri samazinājušies par Ls 4 554 581. Izmaiņas veido Klimata pārmaiņu finanšu instrumentu projektu ietvaros saņemtie līdzekļi Ls 5 449 399 vērtībā un ilgtermiņa nākamo periodu ieņēmumu īstermiņa daļas reklasificēšana uz īstermiņa nākamo periodu ieņēmumiem Ls 10 003 980 vērtībā.

Īstermiņa saistības (skat. FB.9.pielikumu un FB.10.pielikumu)

2012.gada 31.decembrī finanšu bilancē īstermiņa saistības uzrādītas Ls 1 450 765 314 vērtībā. Salīdzinājumā ar 2011.gada 31.decembri īstermiņa saistības samazinājušās par Ls 325 121 732.

Īstermiņa aizņēmumi, ilgtermiņa aizņēmumu īstermiņa daļa un emitēto obligāciju un citu parāda vērtspapīru īstermiņa daļa (skat. FB.9.pielikumu)

FB.9.pielikums

Rādītāji	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+,-) (1-2)	Procentuālās izmaiņas (3/2*100)
A	B	1	2	3	4
Īstermiņa aizņēmumi	FB.9.1	14 723 580	255 727 923	-241 004 343	-94,24
Īstermiņa aizņēmumi no ārvalstu finanšu institūcijām		14 723 580	255 727 923	-241 004 343	-94,24
ilgtermiņa aizņēmumu īstermiņa daļa		14 723 580	255 727 923	-241 004 343	-94,24
Emitēto obligāciju un citu parāda vērtspapīru īstermiņa daļa	FB.9.2	289 935 421	262 443 546	27 491 875	10,48
Emitētie iekšējā parāda valsts vērtspapīri		289 935 421	262 443 546	27 491 875	10,48
t.sk. emitētie īstermiņa valsts vērtspapīri		150 931 620	212 391 245	-61 459 625	-28,94
emitēto ilgtermiņa valsts vērtspapīru īstermiņa daļa		139 003 801	50 052 301	88 951 500	177,72

Īstermiņa aizņēmumi (skat. FB.9.pielikumu)

FB.9.1 2012.gada 31.decembrī īstermiņa aizņēmumi uzrādīti Ls 14 723 580 vērtībā, ko veido ilgtermiņa aizņēmumu no ārvalstu finanšu institūcijām īstermiņa daļa.

Īstermiņa aizņēmumu no ārvalstu finanšu institūcijām summu veido atlikumi šādās ārvalstu valūtās:

Valūta	31.12.2012		31.12.2011	
	Valūtā	Latos	Valūtā	Latos
EUR	17 000 140	11 947 766	13 651 694	9 594 465
USD	5 121 841	2 719 697	5 121 841	2 786 281
CHF	96 420	56 117	96 420	55 635
XDR	x	x	289 978 000	243 291 542
Kopā	x	14 723 580	x	255 727 923

Informācija par aizņēmumiem sadalījumā par iekšzemes vai no ārvalstu institucionālajiem sektoriem uzrādīta saimnieciskā gada pārskata 9.pielikumā.

Emitēto obligāciju un citu parāda vērtspapīru īstermiņa daļa (skat. FB.9.pielikumu)

FB.9.2 2012.gada 31.decembrī emitēto obligāciju un citu parāda vērtspapīru īstermiņa daļa uzrādīta Ls 289 935 421 vērtībā. 2012.gadā emitēto obligāciju un citu parāda vērtspapīru īstermiņa daļa palielinājusies par Ls 27 491 875 salīdzinājumā ar 2011.gada 31.decembri. Izmaiņas veido emitēto ilgtermiņa valsts vērtspapīru īstermiņa daļas palielinājums Ls 88 951 500 vērtībā un emitēto īstermiņa valsts vērtspapīru latos samazinājums Ls 61 459 625 vērtībā.

FB.10.pielikums

Rādītāji	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+,-) (1-2)	Procentuālās izmaiņas (3/2*100)
A	B	1	2	3	4
Saņemtie īstermiņa noguldījumi	FB.10.1	84 273 325	71 820 591	12 452 734	17,34
Saistības par saņemto ārvalstu finanšu palīdzību un ES politiku instrumentu līdzekļiem	FB.10.2	230 012 216	203 000 997	27 011 219	13,31
Saistības par fondu sadali	FB.10.3	6 503 915	7 057 078	-553 163	-7,84
Saistības par iedzīvotāju ienākuma nodokļa sadali		4 697 146	4 922 985	-225 839	-4,59
Saistības par pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda līdzekļiem		1 806 769	2 134 093	-327 324	-15,34
Nākamo periodu ieņēmumi	FB.10.4	40 745 260	59 736 421	-18 991 161	-31,79
Uzkrātie izdevumi	FB.10.5	162 865 268	156 400 412	6 464 856	4,13
Pārējās īstermiņa saistības	FB.10.6	621 706 329	759 700 078	-137 993 749	-18,16
Īstermiņa saistības par Valsts kases klientu kontu atlikumiem	FB.10.6.1	603 794 955	751 607 849	-147 812 894	-19,67
Saistības par Valsts kases ārējā klīringa maksājumiem	FB.10.6.2	17 753 889	4 254 647	13 499 242	317,28
Citas īstermiņa saistības	FB.10.6.3	157 485	3 837 582	-3 680 097	-95,90

Saņemtie īstermiņa noguldījumi (skat. FB.10.pielikumu)

FB.10.1 2012.gada 31.decembrī saņemtie īstermiņa noguldījumi uzrādīti Ls 84 273 325 vērtībā un to sastāvā ir uzrādītas šādas saistības par:

- VSAA noguldījumiem Ls 80 312 919 vērtībā;
- Privatizācijas aģentūras noguldījumiem Ls 2 000 000 vērtībā;
- VSIA Latvijas Vēstnesis noguldījumiem Ls 906 200 vērtībā;
- Kocēnu novada domes noguldījumiem Ls 562 243 vērtībā;
- Jaunatnes starptautisko programmu aģentūras noguldījumiem Ls 491 963 vērtībā.

Salīdzinājumā ar 2011.gada 31.decembri saņemtie īstermiņa noguldījumi palielinājušies par Ls 12 452 734. 2011.gada 31.decembrī saņemtie īstermiņa noguldījumi bija Ls 71 820 591 vērtībā un to sastāvā bija uzrādītas šādas saistības par:

- VSAA noguldījumiem Ls 20 444 610 vērtībā;
- Eiropas Investīciju fonda noguldījumiem Ls 51 059 719 vērtībā;
- Liepājas pilsētas domes noguldījumiem Ls 316 262 vērtībā.

Saistības par saņemto ārvalstu finanšu palīdzības un ES politiku instrumentu līdzekļiem (skat. FB.10.pielikumu)

FB.10.2 2012.gada 31.decembrī saistību par ārvalstu finanšu palīdzības un ES politiku instrumentu līdzekļiem Ls 230 012 216 vērtībā ietvertas šādas saistības par:

- Kohēzijas fonda līdzekļiem Ls 8 021 200 vērtībā;
- Solidaritātes un migrācijas plūsmu pārvaldība programmas līdzekļiem Ls 6 510 938 vērtībā;
- PHARE un Pārejas programmu līdzekļiem Ls 220 607 vērtībā;
- pārējiem fondiem (t.sk. ES struktūrfondiem) Ls 215 259 471 vērtībā.

2011.gada 31.decembrī bija uzrādītas saistības par ārvalstu finanšu palīdzības un ES politiku instrumentu līdzekļiem Ls 203 000 997 vērtībā. 2012.gadā saistības par ārvalstu finanšu palīdzības un ES politiku instrumentu līdzekļiem palielinājušas par Ls 27 011 219 par saņemtajiem struktūrfondu līdzekļiem no ES.

Saistības par fondu sadali (skat. FB.10.pielikumu)

FB.10.3 2012.gada 31.decembrī saistības par fondu sadali Ls 6 503 915 vērtībā ietver saistības pret pašvaldībām par iedzīvotāju ienākuma nodokļa sadali Ls 4 697 146 vērtībā un saistības par pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fonda līdzekļiem Ls 1 806 769 vērtībā.

2012.gadā saistības par fondu sadali samazinājušās Ls 553 163 vērtībā salīdzinājumā ar 2011.gada 31.decembri.

Nākamo periodu ieņēmumi (skat. FB.10.pielikumu)

FB.10.4 Nākamo periodu ieņēmumus veido Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta projektu ietvaros un par emisijas kvotu pārdošanu izolēs saņemtie, bet nerealizētie līdzekļi.

2012.gada 31.decembrī finanšu bilancē uzrādīti nākamo periodu ieņēmumi Ls 40 745 260 vērtībā, kas salīdzinājumā ar 2011.gada 31.decembri samazinājušies par Ls 18 991 161. Izmaiņas veido apgūtie nākamo periodu ieņēmumi 30 491 544 vērtībā un ilgtermiņa nākamo periodu ieņēmumu īstermiņa daļas palielinājums Ls 10 003 980 vērtībā un saņemtie līdzekļi no emisijas kvotu pārdošanas izolēm Ls 1 496 403 vērtībā.

Uzkrātie izdevumi (skat. FB.10.5.pielikumu)

FB.10.5 2012.gada 31.decembrī uzkrāto izdevumu kopējā vērtība ir Ls 162 865 268. Salīdzinājumā ar 2011.gada 31.decembri uzkrātie izdevumi palielinājušies par Ls 6 464 856. 2011.gada 31.decembrī uzkrāto izdevumu kopējā vērtība bija Ls 156 400 412.

FB.10.5.pielikums

Rādītāji	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+,-) (1-2)	Procentuālās izmaiņas (3/2*100)
A	B	1	2	3	4
Uzkrātie izdevumi	FB.10.5	162 865 268	156 400 412	6 464 856	4,13
Uzkrātie procentu izdevumi par klientu noguldījumiem (galvenokārt VSAA)		2 922 583	1 070 171	1 852 412	173,09
Uzkrātie procentu izdevumi par atvasinātajiem finanšu instrumentiem		53 297 800	56 783 612	-3 485 812	-6,14

Rādītāji	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+,-) (1-2)	Procentuālās izmaiņas (3/2*100)
A	B	1	2	3	4
Uzkrātie procentu izdevumi par ārvalstu aizņēmumiem		57 315 736	59 379 707	-2 063 971	-3,48
Uzkrātie izdevumi par Valsts kases aizdevumu un galvojumu apkalpošanas maksām		608 087	542 599	65 488	12,07
Uzkrātie izdevumi par Biržas NASDAQ OMX Riga, Latvijas Centrālā depozitārija un AS „Citadele banka” vērtspapīru apkalpošanas maksājumiem		9 116	10 399	-1 283	-12,34
Uzkrātie procentu izdevumi par vērtspapīriem		48 711 946	38 613 924	10 098 022	26,15

Pārējās īstermiņa saistības (skat. FB.10.pielikumu)

FB.10.6 2012.gada 31.decembrī finanšu bilancē uzrādītas pārējās īstermiņa saistības Ls 621 706 329 vērtībā, 2011.gada 31.decembrī - Ls 759 700 078 vērtībā., t.sk.:

FB.10.6.1 Valsts kases saistības par klientu kontu atlikumiem Valsts kasē Ls 603 794 955 vērtībā (skat. FB.10.6.1.pielikumu).

FB.10.6.1.pielikums

Rādītāji	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+,-) (1-2)	Procentuālās izmaiņas (3/2*100)
A	B	1	2	3	4
Īstermiņa saistības par Valsts kases klientu kontu atlikumiem	FB.10.6.1	603 794 955	751 607 849	-147 812 894	-19.67
pamatbudžeta iestāžu kontu atlikumiem		65 119 523	35 098 871	30 020 652	85,53
citu valsts iestāžu un uzņēmumu kontu atlikumiem		236 830 678	284 438 427	-47 607 749	-16,74
VSAA kontu atlikumiem		147 453 231	176 762 035	-29 308 804	-16,58
pašvaldību un pašvaldību uzņēmumu kontu atlikumiem		125 195 466	194 982 281	-69 786 815	-35,79
deponēto līdzekļu konta atlikumiem		26 925 206	58 034 044	-31 108 838	-53,60
ziedojumu un dāvinājumu kontu atlikumiem		2 253 084	2 287 334	-34 250	-1,50
Valsts kases valūtas kontos ienākušajām summām, kas klientiem pārskaitītas nākošā saimnieciskā gada sākumā		15 420	282	15 138	5 368,09
klientu kredītkaršu uzskaites kontu atlikumiem		2 347	4 575	-2 228	-48,70

FB.10.6.2 saistības pret Valsts kases klientiem par 2012.gada decembra beigās iesniegtajiem klientu maksājumiem, par kuriem norēķini ar saņēmējiem veikti 2013.gada janvāra sākumā, uzrādītas Ls 17 753 889 vērtībā;

FB.10.6.3 citas īstermiņa saistības 2012.gada beigās ir Ls 157 485 vērtībā (skat. FB.10.6.3.pielikumu).

Rādītāji	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+,-) (1-2)	Procentuālās izmaiņas (3/2*100)
A	B	1	2	3	4
Citas īstermiņa saistības	FB.10.6.3	157 485	3 837 582	-3 680 097	-95,90
Saistības par uzkrāto procentu maksājumiem speciālajam budžetam (VSAA) par kontu atlikumiem Ls		151 085	565 584	-414 499	-73,29
Īstermiņa saistības par valsts vērtspapīriem, atpērkot valsts iekšējā aizņēmuma īstermiņa parādzīmes, kas sākotnēji emitētas ar diskontu		0	2 951 795	-2 951 795	-100,00
Saistības par uzkrāto procentu maksājumiem citiem Valsts kases klientiem par kontu atlikumiem		371	82 483	-82 112	-99,55
Saistības par saņemto aizdevumu atmaksu pārmaksātajām summām		2 069	6	2063	34 383,33
Saistības par saņemtajām, bet Valsts kases pašu ieņēmumos, neieskaitītajām apkalpošanas maksām		1 309	2 649	-1340	-50,58
Saistības par neapmaksātiem skaidras naudas izmaksu pieprasījumiem		2 651	2 402	249	10,37
Saistības par ES fondu finansējuma saņēmēju veiktajām atmaksām, kas valsts budžeta ieņēmumos ieskaitītas nākamajā saimnieciskajā gadā		0	184 166	-184 166	-100,00
Saistības par saņemto dāvinājumu neizmaksātajiem līdzekļiem		0	48 497	-48 497	-100,00

Zemibilance

Prasības

Zemibilances prasības 2012.gada 31.decembrī uzrādītas Ls 11 055 536 vērtībā, t.sk.:

- nākotnes finanšu darījumi Ls 743 710 vērtībā, t.sk. prasības par *fx forward* darījumu pozīciju Ls 518 551 vērtībā, prasības par ieguldījumiem AS "Air Baltic Corporation" akcijās Ls 224 453 vērtībā un AS "Latvijas Gāze" akcijās Ls 706 vērtībā;
- prasības par soda naudām Ls 5 833 654 vērtībā, kuras veido prasības par soda naudām pret SIA „Latagra” Ls 5 831 940 vērtībā un Rojas ostas pārvaldi Ls 1 714 vērtībā;
- bezcerīgi (zaudēti) kredīti Ls 4 340 834 vērtībā, ko veido debitoru parādi, kas novērtēti kā bezcerīgi vai zaudēti un kuriem nav iestājies noteiktais noilguma termiņš;
- pārējās zemibilances prasības Ls 137 338 vērtībā, t.sk.:
  - prasības par galvojumu pamatsummu, procentu un apkalpošanas maksām Ls 12 vērtībā;
  - prasības pret valsts pamatbudžeta iestādēm par aizdevumu pamatsummām Ls 137 326 vērtībā.

Saistības

Zemibilances saistības 2012.gada 31.decembrī uzrādītas Ls 394 257 304 vērtībā, t.sk.:

- nākotnes finanšu darījumi Ls 1 993 001 vērtībā, t.sk. saistības par *CCIRS* darījumu pozīciju Ls 1 767 842 vērtībā, saistības par ieguldījumiem AS "Air Baltic Corporation" akcijās Ls 224 453 vērtībā un AS "Latvijas Gāze" akcijās Ls 706 vērtībā;
- saistības par valsts vārdā sniegtajiem galvojumiem Ls 189 723 524 vērtībā, t.i., finanšu bilancē uzrādīta galvojumu summa, kas rastos sakarā ar šo galvojumu saistību izpildi, izvērtējot riska faktoru par iespējamo izmaksājamo naudas līdzekļu plūsmu. Salīdzinot ar

2011.gada 31.decembri, iespējamo galvojumu saistību apjoms ir palielinājies par Ls 36 679 385. Šīs izmaiņas veido sniegto galvojumu uzkrājumu palielinājums Ls 25 301 912 vērtībā par AS "Liepājas metalurģs" saņemtajiem aizņēmumiem un Ls 11 911 279 vērtībā par VAS "Latvijas Hipotēku un zemes banka" saņemtajiem aizņēmumiem, kā arī izveidoto uzkrājumu samazinājums Ls 533 806 vērtībā par citu sniegto galvojumu pamatsummām;

- piešķirtie, bet vēl neizmaksātie aizdevumi Ls 202 540 779 vērtībā, kurā ietverti pašvaldībām un kapitālsabiedrībām piešķirtie aizdevumi no līguma noslēgšanas dienas līdz dienai, kad naudu pārskaita no Valsts kases konta uz saņēmēja kontu.

Notikumi pēc bilances datuma

2012.gada beigās, pamatojoties uz Finanšu ministrijas (Valsts kases) valsts galvoto aizdevumu atmaksas varbūtības novērtējumu, valsts budžeta zembilances postenī „Saistības par izsniegtajiem galvojumiem” iegrāmatots iespējamo galvojumu saistību apjoma palielinājums AS „Liepājas Metalurģs”. AS „Liepājas Metalurģs” 2012.gadu noslēdza ar zaudējumiem LVL 11 294 203 apmērā. Uzņēmuma likviditātes un saistību apjoma rādītāji 2012.gada laikā pasliktinājās un sasniedza apmērus, kas norādīja uz draudiem uzņēmuma maksātspējai. Arī notikumi pēc pārskata perioda ir liecinājuši par uzņēmuma finanšu situācijas pakāpenisku pasliktināšanos. Izpildot noslēgtā galvojuma līguma saistības, Finanšu ministrija 2013.gada 30.aprīlī ir veikusi galvojuma maksājumu AS „Liepājas Metalurģs” vietā EUR 6 128 456,38 (LVL 4 307 103,65) apmērā un atzinusi prasības pret AS „Liepājas Metalurģs”. 2013.gada 27.maijā tiesa ir izsludinājusi AS „Liepājas Metalurģs” tiesiskās aizsardzības procesu.

28.06.2013.

6733

Irēna Šuksta

67094210, irena.suksta@kase.gov.lv